

Dñica in Quinquagesima

cationes sui puerfus. Idem dicent beato dñico et suis sequacib⁹. petro thome vincentio et omni bus eiusdem ordinis pdicatorib⁹ qui suis pdi cationib⁹ puerfi fecerūt pctōres a vitijs pelli mis. ego eram hereticus vel supbus per vos fui hūiliatus etc. Sed nota q^d de semie pdicationis fiunt quattuor partes. pma pars cecidit secus vi am. Qm̄ sunt aliq^{ue} psonae que habent cor aper tum ad omnes cogitationes q̄si cor esset via pu blica. et q̄si tales audiūt verbū pdicationis reci piunt in corde bonū ppositū bene viuendi et ca uendi decetero a peccatis. Sed hoc semen pcal catur a demonib⁹ et a trāseuntib⁹ cogitatioibus ratorib⁹ seu op̄ionib⁹ falsis. verbū gr̄a. Qñ p dicator semiat qm̄ vsura est magnū pctm̄ morta le etc. quia est contra pceptum dei et ptra ordina tionē ecclesie. vsurarius pponit restituere et ab stinere decetero et viuere de bono iusto. S; hoc semen pculcatur a transeuntib⁹ cogitatioib⁹ p cor dicens. bene pones in testamēto et filius tuus fa ciet restitutionē. S; stulte et tu fecisti pctm̄ et non sufficit tibi cor faciēdi restitutionē quō credis q^d filius etc. Idem dicit de alia cogitatione si tu vis restituere et abstinere ab vsuris de quo viues de quo tenebis statū quid dimittes filijs de q^{ue} mari tabis filias. ideo oportet claudere cor ad oēm co gitationem et rōnem in oppositū transeuntē. Idē de mulierib⁹ vanis qm̄ audiūt a pdicatorib⁹ q̄tū pctm̄ est facere illas vanitates et supfluitates p ponunt decetero abstinere vt saluent. Sed hoc se men statim pculcat a demone et cogitatioib⁹ trā seuntibus d. Tu habes virū iuuenē luxuriosus et tu nō facias etc. et sic dimittūt bonū ppositus Sed hec ratio est falsa q^{ia} vos nō facitis ista rō ne viri pz q^{ia} qm̄ intra domū estis non estis oma ta sed qm̄ debetis exire domū nescitis q̄bus oma mentis vos ornare velitis. ideo patet q^d nō p vi ro sed p alio factis illud. propter hoc dicit chri stus deinde venit diabolus et tollit verbum de corde eoz ne credentes salui fiant. Aliud cecidit supralpetram. s. duram et frigidam indeuotiois vt sunt psonae que nullam faciūt ofonē demane nec desero nec faciūt pnam. nolūt remittere ini micis nec facere pacem. Ecce petra dura sine ali qua deuotione. vel hoc verbū tangit dños et re ctōres cōitatū qui cū audiūt verbū pdicationis dī. q^{ue} deberent facere bonas ordinatiōes p con seruatiōe cōmunitatis et corrigere peccata noto ria. cum gaudio suscipiūt illud. sed natuz aruit. quia non habebat humorē. s. amoris cōmunita tis nec timoris dei ideo nihil executat ideo aru it ex timore et misericordia malarum psonarum Sed mori pro honore dei et reipublice ad beati tudinē inducit iuxta verbum christi dī. Beati q^{ue} persecutionē patiunt ppter iusticiam. qm̄ ipso rum est regnū celoz Mat. v. Aliud cecidit inē spinas. chrietas exponit q^{ue} iste spine sunt solici

tudines auaricie que nimis pungūt mentes aua rozum quō congregabūt vt dicit. Nota quō di uitie acquirunt cum labore. possident cum timo re. amittunt cū dolore. Iste sunt spine que suffo cant verbum dei non solum in laicis sed etiaz in ecclesiasticis facientes symonias. Nota contra defectus qui fiunt in missis sancti amatoris. Ali ud cecidit in terram bonam. s. i corde bono et op timo. s. humili et deuoto. et facit fructum centu plum seruando decem pcepta. quia decies de cem sunt centum. et qm̄ tales transeunt de bñm̄ do ascendunt vsq^{ue} ad decimum celum in gloria. Ad quam etc

Dñica in Quinquagesima. Sermo. f.

Ornis plebs vt

vidit dedit laudem deo Luce. xvij. Tria sunt opera dei prop̄ que deus est maxime laudandus ab omnib⁹ nobis et d his tribus et de quolibet ipsoz loquitur thema. Dis plebs etc. loco et. c. vbi. s. Et hec tria tangun tur per ordinem in euangelio hodierno. s. lauda re benedicere et glorificare etc.

Primum est mundanis redemptio.

Secundū est humanalis puerfatio.

Tertium est celestialis saluatio.

Dico primo q^{ue} persone mūdane in hoc mundo debent deū glorificare ratiōe hūane redemptio nis quam fecit de humano genere. Et bñ dicit redemptio vniuersalis seu hūanalis. nam omēs vniuersalitē redemit et pro oibus abūdantissime soluit precii. Et oēs illi q^{ue} ista redemptioe volūt vt h est credēdo et obediēdo possunt saluari. Et de ista vniuersali redemptioe loquit apls dī. Qui est mediator dei et hominū. hō christus iesus q^{ue} de dit redemptionē semetipsum p oibus. s. ad Ti moth. ij. Et ex isto opere deus ē laudādus bene dicendus et glorificādus. Nam tu vehementer laudares qui te captum et vinculatū liberaret d posse infidelīū soluens p te etc. et ratio esset et lau dis congruentia. ita est de dño iesu christo. Mā ex peccato pmi hois et psequēt ppter pctā nra omnes eramus captiui catenati et ligati in carce re culpe. et ad eternam mortem sniati. et hoc exp̄ se dicit Esai. i persona dei. Propterea ductus ē populus me⁹ captiuus. quia non habuit scienti am et nobiles eius interierūt fame et multitudo eius siti exaruit. Propterea dilatauit infernus animam suam et aperuit os suū absq^{ue} villo termi no. i. sine exceptione cuiuscūq^{ue}. et descendēt for tes eius et sublimes eius glorioz eius ad eum Esa. v. Sed venit dñs. s. iesus christus ver⁹ de us et verus homo. dñs celi et terre et vniuersozū et redemit omnes precio sui sanguis. Rōne vi detur ergo vobis bene si. pro quia. est a nob lau dandus benedicendus et glorificādus. imo etiam non sufficiūt laudes. prop̄ hoc dixit dauid spū

pphetico loquēs de ista redēptōe ptūe adhuc futura. ac si iam facta esset et hoc ppter certitudinem pphetie et dixit. **Dirupisti vincula mea.** Ecce redēptio. ppter qd tibi sacrificabo hostiam laudis et nomē domini inuocabo in ps. cxv. **Et de ista redemptioe vniuersali loquitur principium euāgelij hodierni cum dicit. Assumpsit iesus duodecim discipulos suos secrete et ait illis Ecce ascēdimus hierosolimā et cōsumabuntur omnia que scripta sunt per pphetas de filio hominis. Tradetur enī gentibus et illudēt et flagellabitur et conspuet. et postq̄ flagellauerint occident eum: et tertia die resurget. et ipi nihil horuz intellexerunt.** **Modo veniunt hic due q̄stiones.** **Et p̄ma ē quare euangelista dicit q̄ apostoli nō intellexerūt hoc. cuz christus tam clare eis loquebatur.** **Et p̄ma q̄stio est litteralis.** **Secūda ē moralis.** **Nam certū est q̄ tūc apostoli non dormiebant. imo erant vigilātes nec de alijs cogitabāt nisi de his que d̄ christo dicebant.** **Sz nō hic duas respōsiones.** **Et p̄ma est theologialis quam ponit glo. dicens q̄ christus quasi semp loquebatur parabolice seu in figuris et apostoli q̄ non poterant cogitare q̄ deus icarnatus pateretur tanta mala. credebāt ipm loqui parabolice seu figuratiue cuz tamen loqueretur clare.** **Sz ex h̄ ipsum non intelligebant fundantes coruz cor et credentiā in illo verbo.** **Mos audiuius ex lege q̄ christus manet in eternū.** **Joh. xij. idō quādo christus eis loquebat de passione exponebāt et credebant q̄ eis loquebat figuratiue.** **Idō dicit euāgelista ipi hoc non intellexerunt.** **Secūda respōsio est phie.** **Dicit philosophus q̄ sciētia et intelligentia rei est per cause cognitionē.** **Itē alibi dicit. tūc vnūquodq̄ scire et intelligere arbitramur cum eius causas cognoscimus. et ideo lz ali quis effectus oculariter videatur.** **Dicit tamen nesciri si ei? causa ignozat. vt patet de eclipsi solis et lune de qua rusticus habet cognitionē. qz videtur oculariter sed non scientiaz. quia ignorat eius causam. sed scitur ab astrologis. nesciētibz ergo causam eclipsis potest dici nō intelligitis hoc. qz causam ignoratis.** **Ita ē in pposito lz apostoli a christo audirēt q̄ ipse hierosolimis debebat tradi et illudi flagellari. et finaliter i cruce mori. et tertia die resurgere. ipi nihil horuz intellexerunt. qz scz causam patiēdi rudes adhuc discipuli nō intellexerūt.** **Nesciebat enī q̄ ipse vellet ligari. vt ligatos vinculis peccatorū sibi credentes et obediētes liberaret.** **Credentes vt modo credunt infideles. quia cuz eēt deus poterat eos liberare absq̄ hoc q̄ ipse ligaretur.** **Item nesciebāt q̄ christus vellet illudi et vituperari vt homines sibi credētes et obediētes honorarētur ab angelis.** **Itē nesciebāt q̄ vellet flagellari crudeliter vt credentes sibi et obediētes possent corona glorie coronari.** **Item nesciebāt q̄ vellet in**

cruce suspendi ne sui suspēderent in furca inferni. **Item nesciebāt q̄ vellet mori tam dolorose vt anime credentiū et obediētiū viuerent in celo gloriose.** **Item nesciebāt q̄ vellet resurgere cū corpore gloriose. vt daret suis spem resurrectionis gloriose i die iudicij.** **Cū ergo apostoli istas causas nescirent: et sciētia sit per causas vt pbatur est supra. ideo dicit euangelista. Ipi nō nihil horuz intellexerunt. ideo dicit sanctus Lucas q̄ erat magnus philosophus. Erat v̄bum absconditum ab eis et non intelligebant que dicebātur **Luc. xvij. Secūda questio est moralis.** **Quare hodie sancta mater ecclesia facit mentionem de christi passione. cuz dicat sapiens Omnia tēpus habent tempus fletu et tempus ridendi tempus plangendi et tempus saltādi. Omne negocium tempus et oportunitatem habet.** **Eccl. iij. Cū ergo hodie sit tempus leticie et exultationis. quia dies carnis p̄iuij quare ergo hodie fit mentio d̄ christi passione que est flebilis et tristis.** **Respōsio deo. quia sancta mater ecclesia spiritu sancto gubernata et recta. sciens excessum et gulositatem filiorū suozū. quam faciunt his tribus diebus in comedendo et bibēdo.** **Idō cogitauit ponere coram filijs christi passionem vt fideles restringātur a gulositate considerantes q̄tuz cōstitit peccatum gule p̄imozū parentū. nō gallinarū per dicū. sed vnus pomi fructus q̄ filius dei habuit suspendi in patibulo crucis. ideo apostolus. Recogitate euz qui talem sustinuit a peccatoribus aduersus semetipm contradictionē vt non fatigemini animis vestris deficientes scilz excessiue comedendo.** **heb. xij. Nota hic parabolam de tribus latronibus euntibz cum saccis suis ad furandū ad quandā ciuitatē cum pposito implendi saccos de auro et argēto et de lapidibus p̄ciosis. Qui cum fuissent ad portā ciuitatis viderūt ibi nobilem hominē recenter suspēsum qui querentes d̄ causa suspensionis illius fuit eis dictū q̄ fuerat suspensus p quodaz furto fructus qd eius seruitor fecerat qui nō fuit potens satisfacere. ideo dominus eius fuit suspensus. Quo audito latrones ad inuicem se respicientes dixerunt **Si tantus rigor iusticie hic seruatur pro tā modico quid fieret de nobis. Qui redierūt ad p̄pa cum saccis suis vacuis. Bona gens isti tres latrones sunt tres status huius mundi scz religiosorum. clericorum. et laicorū. Et dicūtur latrones quia omnes excessus quos faciunt in cibo potu et vestitu puniētur vt latrocinia in iudicio diuino.** **Nam si vnus vel plures dimittunt manumissores vt testamētarij alicuius diuitis mortui et ipi expendūt bona et pecunias diuitis comedendo et bibendo etc. nec distribuūt vt ipse mandauit. nunqd tales dicerent latrones. imo modo plati et clerici quid sunt nisi testamentozū dispensatores et manumissores diuitis xpi qui mādauit******

Dñica in Quinquagesima

dari pauperibus etc. et ipsi non curant. Imo permittunt pauperes mori fame etc. Pecunia hereditas christi sufficit pompis eorum et vanitatibus.

Secundus est status religiosorum quia religiosus peruersus etiam potest dici latro. Ratio. quia si quis sponte dimisit omnia bona et vult post furtiue bona sua recuperare. huiusmodi latro diceretur. Tales sunt quod plures religiosi qui omnia bona sua dimiserunt per votum paupertatis. et post furtiue volunt habere audiendo confessiones. et faciendo predicationes et efficiuntur proprietarii. et ideo tanquam latrones puniuntur in iudicio diuino. Tertius status est laicorum qui laicus etiam potest dici latro. Ratio. quia thesaurarius vel dispensator regis vel alicuius domini qui contra voluntatem et ordinationem domini expedit pecunias comedendo bibendo vel luxuriando etc. talis ut latro puniatur. Sic est de diuitibus. Nam diuites sunt thesaurarii et dispensatores diuitis scilicet domini nostri ihesu christi. et ideo dicitur Sic nos existimet homo ut ministros christi et dispensatores. i. Cor. iij. ergo ut latrones puniatur si male vtuntur de contra domini voluntate. Ideo iam postulum dicitur. omnes quotquot venerunt fures sunt et latrones. Ioh. x. Isti veniunt modo iuxta ciuitatem. scilicet quadragesima. et quislibet vult implere saccum ventris de predicationibus. gallinis. et caponibus etc. hoc modo qui perquireret coquinas prelatorum clericorum et religiosorum et laicorum qui innocentes inuenirentur stantes ad ignem. Sed in porta ciuitatis scilicet istius temporis quadragesime ecclesia proponit nobis honorabile dominum suspensum scilicet dominum iesum christum per vno furto serui sui scilicet ade. Ideo cogitate rigorem iusticie dicendo. Socie quid tibi videtur. debemus implere ventrem vel non. Ideo dicit scriptura. Attendite vobis ne grauentur corda vestra in crapula et ebrietate. Luce. xxi. Ex nimia enim comestione multa mula sequuntur non solum in corpore sed etiam in anima. Nota hic de agarenis nuncijs visitantibus conuentum maioritarum in die carnispruij dicentes. per deum non estis homines boni. Ecce quod homines bestiales quantum nocent carnes. Ecce ratio quare ecclesia etiam hodie facit mentionem de christi passione. ergo refrenetis vos. Et si abundanter preparatis faciatis preter pauperibus viduis que gauderent si possent habere vnam scutellam caulium ut acquiratis paradysum de illo per quod acquiritis infernum. Secundum opus de quo deus est laudandus est humanalis peruersio. Modicum enim valisset vniuersalis redemptio quam infidelibus nihil valet. quia nolunt ea vti nisi fuisset humana conuersatio scilicet quando deus trahit ad se personam de culpa ad gratiam deuotionem et bonam vitam. Ideo de hoc laudandus est deus Ratio. nam quislibet peregrinus merito regratiando laudaret qui eum conuerteret de via quam errauit periculosa et mortifera per

quam ignorans ibat. Ita est nam quislibet peccator errauit viam paradisi quando dimissa via humilitatis que ducit ad paradysum vadit per viam superbie mortiferam que ducit ad infernum. et sic de alijs. Sed venit ille bonus homo ihesus christus filius virginis marie: et conuertit peccatorem dando sibi conpunctiones ut cogitet et respiciat quam viam tenet etiam tunc moreretur quo iret. Et si per semitam penitentie reducitur ad viam paradisi ducendo de superbia ad humilitatem. de luxuria ad castitatem. et sic de alijs. Et ideo sapiens de hoc laudabat deum dicens. laudabit vobis ad mortem anima mea dominum. vita mea appropinquans erat ad infernum deorsum. et liberaisti me de perditione. et erupisti me de tempore iniquo. propterea confitebor et laudem dicam tibi et benedicam nomini tuo. Eccl. vii. Hec humana conuersio mystice ostenditur in secunda parte euangelij cum dicitur. Factum est autem cum appropinquaret iesus hiericho: cecus quidam sedebat secus viam medicans. Et cum audiret turbam pretereuntem interrogauit quid hoc esset. dixerunt autem ei quod ihesus nazarenus transiret. Et clamauit dicens. fili dauid miserere mei. Nota de turba christum sequente. Quidam sequebantur eum ut audirent verbum dulcissimum ab ore dei incarnati. Quidam eum sequebantur ut haberent indulgentias a pena et a culpa a papa ihesu. Quidam autem infirmi ut ab eo obtinerent sanitatem corporalem quia virtus de illo exibat et sanabat omnes. Luc. vi. Quidam sequebantur eum ex curiositate. Quidam ex malignitate ut pharisaei ut ipsius possent in aliquo reprehendere. Et dum transiret cecus quidam sedebat secus viam mendicans quesivit quod gentes essent ille que transibant. et fuit sibi dictum quod ihesus de nazareth transibat qui statim cepit clamare di. Iesu fili dauid miserere mei. et dicit textus quod qui preibat increpabat eum ut taceret. Mystice iste cecus secus viam est christianus existens in peccato mortali qui non est nisi via. quia deberet ire per viam humilitatis. et ipse vadit per viam superbie. et sic de alijs. Infideles vero non sunt secus viam. sed longe a via. Quando autem peccator. id est cecus. reducit se ad viam. id est ad christum qui de se dicit. Ego sum via veritas et vita. et incipit clamare dicens. Iesu fili dauid miserere mei. statim reprehendit. Iste defectus est hodie in mundo. Quidam homo est secus viam scilicet in peccatis medicans mundana et temporalia: nullus curat ipsum reprehendere sed magis applaudent sibi. Sed si dat se deuotioni et bone vite factum est. statim reprehenditur et redarguitur. verbi gratia. si sit aliquis religiosus bene dissolutus iste talis a nullo reprehenditur. imo comendatur. sed si conuertitur ad deum et vult tenere bonam vitam: tunc dicunt moriatur intus quod non permittunt eum viuere. vel dolent de eius vita. Ideo de clerico existente secus viam mendicantes bona temporalia prebendas et alia beneficia. Iste talis a nullo

reprehendit. imo commendatur. sed si vult redire ad viam scilicet ad christum factum est de illo. Idem de laico usurario latrone homicida lenone. tales a nullo reprehenduntur. imo commendantur. Sed si facit restitutionem et venit de mala vita ad viam bonam seu ad vitam bonam. factum est talis non potest viuere. Et quod fortius est dicit textus. Et qui preibant. non dicit qui sequebantur vel comitabantur. sed qui preibant. quia maiores in scientia. dignitate et officio: sunt primi ad reprehendum eos: qui vellent quod omnes irent ad infernum cum eis. De hoc beatus Hieronymus fecit planctum dicens in secundo plago Job vel in argumento Si autem sicellam iunco texerem aut palmarum folia comPLICAREM vt in sudore vultus mei comederem panem et ventris opus sollicita mente tractarem nullus morderet nemo reprehenderet. Nunc autem quia iuxta sententiam saluatoris volo operari cibum qui non perit. et sequitur. falsarius vocor. scilicet a maioribus et doctoribus et magistris. Ideo christus de talibus dicit. Si de mundo fuissetis mundus quod suum est diligeret. nunc vero quia de mundo non estis. sed ego elegi vos de mundo. propterea odit vos mundus Job. xv. Sed exemplo ceci qui quanto magis increpabatur. tanto magis clamabat. Ad ihm est clamandum. Ideo beatus petrus apostolus dicit Si exprobramini in nomine christi beati eritis. i. Pet. iij. Tertium opus de quo maxime deus est laudandus est celestialis saluatio. Ratio. nam precipue laudabilis est gubernator nauis cum per maxima discrimina nauem ducit tandem ad portam salutis. Sic etiam de christo gubernatore et creatura cum inter pericula huius mundi scilicet inimicorum demonum et malorum inclinationum tandem perducit eam ad portam paradisi. Tunc laudandus est maxime. Ideo dauid fecit de hoc unum psalmum dicens: Laudate dominum de celis. non dicit de terris. quia adhuc sunt in periculo. Sed de celis. quia sunt extra periculum. hec celestis peruersatio ostenditur in tertia parte euangelij cum dicit. Stratus autem iesus iussit eum duci ad se et dixit. Quid tibi vis faciam. At ille ait. domine vt videam. At illi. respice fides tua te saluum fecit. Et confestim vidit et sequebatur illum magnificans deum. Et omnis plebs vt vidit: dedit laudem deo. Nota quid tibi vis faciam. quia multe sunt misericordie. Respondit cecus. domine vt videam. Dixit illi iesus. Respice. fides tua saluum te fecit et confestim vidit et sequebatur eum. Nota quod iste fuit de societate christi. Nota etiam fides tua te saluum fecit. et confestim vidit. quia saluatio stat in visione christi. hec est vita eterna vt cognoscant te scilicet esse solum verum deum. et quem misisti ihm christum. Job. xvij. Vita eterna scilicet saluatio nostra consistit in visione diuine essentie in quam plurimis tenet locis. sanctus Thomas. vt primo scripto. dist. i. q. i. arti. i. et. iij. dist. xlix. q. i. arti. i. questionum. i. arti. i. q. iij. arti. iij. q. iij. arti. iij. q. viij et idem sentit in plerisque alijs locis. Questio est et bona. quare christus attribuit saluationem virtuti fidei dicendo. fides tua te saluum fecit. cum fides sine operibus non saluet hominem. Auctoritas. Quid perderit fratres mei si fidem dicat quis se habere. opera autem non habeat. nunquid poterit fides saluare eum. Sicut enim corpus sine spiritu mortuum est. ita et fides sine operibus mortua est. Jac. ij. Responsio quod fides est fundamentum omnium aliorum bonorum et virtutum radix. si corde et ore simpliciter ac sollicitate teneatur. Sicut arbor a te plantata in orto tuo facit fructum. et post ramos flores et fructus. originaliter omnia ista procedunt de radice. Sic etiam fides est vt radix plantata in orto cordis. Deinde mittit truncum scilicet charitatis faciens ramos scilicet virtutum et flores et folia bonorum operum quia fides per charitates operatur. ad Gal. v. Et post facit fructus glorie in paradiso. et radix riganda est ne moriatur. et rigatur radix fidei mane et sero dicendo Credo in deum. Et quemadmodum ortus rigatur per. xij. tabulas. ita fides per. xij. articulos. dicendum est quotidie sero et mane cum per testatione. et ideo dicit. Si confitearis in ore tuo dominum ihm christum et in corde credideris saluus eris. Roma. x. Deo gratias.

Sermo secundus.

Nunc manent fides. spes. charitas. tria hec. i. Cor. xij. Noster sermo erit de virtutibus theologis pro bona instructione nostra et utilitate mortuorum. Sed primo salutetur virgo maria. Verbum propositum est declarandum secundum duplicem intellectum scilicet proprium et litteralem. et appropriatum et moralem spirituales. Et primus erit pro viuuis. Secundus pro mortuis. Primus erit pro introductione. Secundus per persecutionem. Pro primo sciendum est quod in hac vita sume sunt necessarie iste tres virtutes theologice fides. spes charitas. pro eundo ad paradysum. Ratio. quia cuilibet viatori ascensuro ad castrum altissimum tria sunt ei necessaria.

Primo respectus visualis.

Secundo audacia cordialis.

Tertio duratio fortitudinis.

Dico primo respectus visualis. Nam requiritur si vis securius ire vt locum ad quem tendis siue terminum cognoscas. Modo clarum est quod totum tempus vite nostre in hoc mundo non est nisi vna via per quam vadimus ascendendo ad castrum altissimum celi empyrei. Ideo indiget his tribus que sunt respectus visualis. audacia cordialis. et duratio fortitudinis. que habentur per tres virtutes scilicet fidem spem et charitatem. Et ex hoc poteris cognoscere veritatem vel necessitate istarum trium virtutum. Et per fidem videmus finem seu terminum

Dñica in Quinquagesima

vie nostre scz celum beatorū. Nunq̄ enī iste terminus fuit cognitus p̄ intellectū naturalē philosophoz. **De hoc pulchre loquit̄ sanctus Tho. p̄ ma pte. q. j. arti. j. ostendens necessitatez doctrine sacre vltra philosophicas disciplinas eo q̄ ea ordinatū sumus diuinitus ad finē supernaturalem transcendentē naturalē nostrā apprehensionem. Licet enī per motū philosophi habuerunt cognitionez de celo lune mercurij vueris solis iouis saturni ⁊ celi stellarū scz firmamenti ⁊ primi mobilis nō tñ poterūt ascendere vsq̄ ad celū empyreū qd̄ est immobile. ⁊ est locus iste beatorū ad quē ascendimus. Est iste locus videtur a nobis solum per fidem. Et de isto loco loquit̄ apostolus dicens: Oculis nō vidit nec auris audiuit. nec in cor̄ hoīs ascendit que p̄parauit deus his qui diligunt illū. nobis autē reuelauit deus p̄ spiritū suū. j. Cor. ij. Nota cum dicit oculi scz intellectus philosophoz nō vidit. quia nolebāt credere nisi illud qd̄ videbant oculo intellectus scz per certam demonstrationem. Nec auris audiuit scz iudeorū. Moyses enim et alij p̄phete multa miracula audierūt a deo. sed nunq̄ audierunt q̄ deus p̄mitteret eis illum locū. Nec in cor̄ hominis scz infidelis ascendit que deus p̄parauit ⁊c. Ecce quomodo fides est necessaria scz ad videndū locum. sed modicū esset scire loco cum beatitudinis nisi etiam sciremus viā. Ideo notate tres vias quas etiam scimus per fidē. Et prima via est de innocentia baptismali. ⁊ istaz scimus per fidem et v̄bum christi dicendo. Amen amē dico vobis nisi quis renatus fuerit denuo non potest intrare in regnū dei. Joh. ij. Affirmatiua est ⁊ negatiua. Secūda via est digna penitentia. p̄ istam habēt ire illi qui perdidērūt p̄mā viā. Digna penitētia ē dolere de peccatis. ⁊ p̄fiteri cum p̄posito nō redēdi. Ista via scit̄ p̄ fidē ⁊ v̄bum xpi dicētis. Penitentiam agite qm̄ appropinquabit regnū celoz. Mat. iij. Tertia via est firma obedientia. hoc est viuere s̄m definationem. ⁊ non s̄m p̄p̄iam inclinationez s̄m eius p̄cepta. ⁊ non s̄m sui p̄p̄ia sentimēta. Hec etiā habet̄ p̄ fidem ⁊ v̄bum xpi dicētis. Si vis ad vitam ingredi s̄ua mandata. Mat. xix. Ideo ap̄tus. per fidem ambulabam. ij. Cor. v. Nota p̄ fidem scz videndo terminū. Dico secūdo necessariū ē viatori audacia cordialis vltra respectum visualem scz non timere nec p̄pter altitudinem loci. debet quis dubitare quin possit ascendere sed recipere audaciā cordis nec p̄fidat de intellectu nec auxilio tuoz opeꝝ sed dei dicēdo. Deus est qui de nihilo creauit ⁊ redemit. et mihi illum locū p̄cio sui sanguinis emit. ⁊ me p̄ baptismū mundauit. ⁊ sacramentoz remediam ordinauit. Ideo non dubito qn̄ illuc ascendam: quia non p̄ se. quia incorporeus ē. deus enī spiritus est. Joh. iij. sed p̄ me illū locum creauit tā**

pulchre ordinatum. Naz decor dat spem. Ideo dicit. Qui sperāt in domino mutabunt fortitudinem assumunt pēnas sicut aq̄le current ⁊ non laborabunt. ambulabūt ⁊ nō deficient. Esa. xl. Nota qui sperant in domino mutabunt fortitudinem. quia si ante in hoc mundo habuerūt fortitudinem corporalem ad ambulandū saltandū ⁊c. mutabunt fortitudinē corporis scilicet in feruorem cordis. Si querat̄. ⁊ quomodo fiet. Respondeat. assumēt pennas ⁊c. vbi ponit tres ḡdus bonarum personaz. Et primus gradus est contemplatiuoz. Nam isti assumunt pennas vt aq̄le seu alas. due ale sunt due spes. vna de dei potentia. alia de dei misericordia. Prima assumit̄ p̄ p̄fidentiaz de dei potentia scz q̄ potest nos facere equales angelis in gloria. Secūda assumit̄ confidendo de dei misericordia q̄ non solū pot̄ imo vult nos saluos facere. His duab⁹ alis contemplatiui volant ad paradysum. Secūsus gradus est actiuoz qui currēdo p̄ magna opa misericordie ⁊ penitētie festinat̄ cū magno ardore spūs currūt ad paradysum. Tertius gradus est obedientiū cum dicit. Ambulabunt ⁊ nō deficient scz faciēdo illa ad que tenent̄ diligenter. In omnib⁹ istis necessaria est virtus spei q̄ dat feruorem cordiale. Dico tertio q̄ necessariū ē viatori ascendenti in altum duratio fortitudinis ne deficiat in medio. Hec autē duratio forti⁹ habetur v̄tute charitatis. Nam charitas dat fortitudinem voluntati ne mutet p̄positū s̄ q̄ p̄seueret. Dat etiā fortitudinē cōtra temptatiōes diaboli. ⁊ p̄tra occasiones mūdi. ⁊ inclinatioēs carnis. et ideo dicebat ap̄tus. Det vobis deus vt in charitate radicati ⁊ fundati possitis cōprehēdere cum oib⁹ sanctis sup̄le gloriam dei. ad Eph. iij. Nō differentia iter radicati ⁊ fundati. Radicati sicut arbores q̄ esse ⁊ viuere est in radice. Itē fundati vt domus cuius esse ⁊ p̄manere est a bono supposito ⁊ fundamēto. Radix ē virtus charitatis dans humiditatez deuotionis essendi ⁊ viuendi spūaliter. ⁊ fundamētū essendi et p̄manendi in eadem. Multi tamen sunt radicati per deuotionem. sed non sunt fundati. qz modico vento temptatiōis statim cadūt ⁊ eradicantur. S̄ si sunt fundati non timent. Ecce necessitas istaz v̄tutum in hoc mundo. Ideo dicit thema. Nunc scz in hoc mundo manent fides spes charitas tria hec. Nota dicūt̄ theologice p̄pter obiectum ⁊ p̄pter causam. De p̄mo obiectum aliarū v̄tutum est res creata. qz obiectum hūilitatis est despectus honorū. Obiectū castitatis est despectus luxurie. Obiectū miscōtie est dispensare bona in p̄ijs causis. ⁊ sic de alijs. S̄ obiectum istarū triū v̄tutum est deus. qz de⁹ est obiectū fidei. quia fides nihil aliud est q̄ credere. nam deus dixit. Spes est sperare. quia deus p̄misit. Charitas autē est diligere deū p̄pter se

et primum propter deum. Iterum secundo dicuntur theologiales propter causam. Nam alias virtutes potest homo acquirere per se viuendo moraliter. Sed he tres non possunt haberi nisi a deo specialiter infundantur. Ideo solum per istis orat ecclesia dei. Omnis sempiternus deus. da nobis fidei spei et charitatis augmentum etc. Nota oportet aliquas virtutes esse theologiales ad acquirendum beatitudinem supernaturalem. ut dicit sanctus Thomas. *Tho. i. q. lxxij. ar. i. et ii. scilicet. di. xxiiij. q. i. arti. iij. q. iij. q. iij. q. iij.* et idem dicit in questionibus disputatis de virtutibus. *q. i. c. xij.* Et ut dicit sanctus Thomas. virtutes theologiales dicuntur quia habent deum pro obiecto. et quia a deo infunduntur et tamen per reuelationem dei in sacra scriptura traduntur. ut dicit sanctus Thomas. *Tho. ibi. s. i. q. lxxij. arti. i. et ii. di. xxiiij. q. i. arti. iij. q. iij.* he enim virtutes habent idem pro obiecto et finem. scilicet deum. ut dicit sanctus Thomas. *Tho. iij. scripto. di. xiiij. q. i. arti. i. q. iij. scilicet. di. ix.* Et sunt tamen tres. scilicet fides. spes charitas. *i. q. lxxij. arti. iij.* **S**ecundo declarandum est verbum thematis iuxta intellectum appropriatum seu spirituale. Pro quo sciendum quod in alio mundo secreta loca seu receptacula animarum ex hac vita decedentium sunt tria. scilicet primum infernus damnatorum qui est locus inferior ubi est fides solus sine charitate. Quomodo est fides in demoniis et quomodo non ostendit sanctus Thomas. *Tho. ii. q. v. ar. iij. et q. xvij. ar. iij. ad secundum. et in. iij. scripto. di. xxiiij. q. iij. ar. iij. q. i. di. xxvij.* **S**ecundus locus est purgandorum. ubi est spes singulariter. Tertius locus est beatorum. ubi est charitas excellenter. Dico primo etc. quod in inferno non est spes autoritas. Mortuo homine impio nulla erit ultra spes. Prover. i. Impenitens dicitur impius et crudelis. quia noluit liberare filiam regis. scilicet animam propriam ab incendio cum posset etc. In mortuo nulla erit spes ultra. scilicet nec redemptionis nec liberationis nec etiam reuelationis. sed extirpatur error aliquorum theologorum antiquorum et glossarum aliquarum iuristarum dicentium quod licet in inferno nulla sit redemptio. tamen est ibi penarum alleviatio. **E**st exemplum de illo qui portat siue gerit aliquod onus graue. qui licet non possit onus dimittere tamen iuuat et releuat dando sibi ad comedendum vel bibendum. Ita ut dicunt illi est de onere anime damnate. que licet non possit deponere onus penarum. potest tamen habere releuationem ex bonis que fiunt hic a parentibus etc. Hoc est falsum et erroneum et per ecclesiam reprobatum. quia mortuo homine impio etc. imo dico vobis fortius quod quanto plura fiunt aliqua anima damnata. tantomagis pena augmentatur. Declaretur hoc per similitudinem de captiuo. qui portat onus durum captiuitatis et parentes mittunt sibi precium redemptionis. sed perditur in mari vel alio. Et quando captiuus scit ille non solum non releuat. imo magis dolo: est sibi et tristitia augmentatur. quia sibi

non profuit illud precium. Idem est de damnatis. Item in inferno non est nisi contrarietas et malignitas. quia pater odit filium pro quo fuit damnatus et conuerso. vir contra uxorem et conuerso. et quanto hic fuerunt amores maiores. tanto magis est odium inter eos dicendo. In malignitate nostra consumpti sumus etc. Talia dixerunt in inferno hi qui peccauerunt. quonia spes impii tanquam lanugo est que a vento tollitur et tanquam spuma gratie que a vento diffusa est. et tanquam mœnia hospitium vnius diei pretereuntis. Sapient. vii. Nota hic argumentum in oppositum. Nam diceret aliquis. videtur quod in inferno sit charitas. nam dicit textus *Lu. xvj. de illo diuite qui licet nullam haberet spem liberationis nec releuationis. quia nec guttam aque potuit obtinere. tamen orauit dei. Rogo te pater ut mittas lazarus in domum patris mei. habeo enim quoniam fratres ut testetur illis. ne et ipsi veniant in hunc locum tormentorum.* *Lu. xvj. videtur ergo quod illa petitio sit caritatis.* **R**esponso quod in inferno non est charitas. sed tota malignitas. Ad autoritatem dico quod sicut in hoc mundo sunt socii in peccatis. sic in alio modo erunt socii in penis. et sicut peccando vnus animatur ab alio. quia multi cum minori timore peccant quam solus vnus. sic pena maior est quando sunt plures et quanto magis crescit numerus sociorum tanto magis augmentatur pena. quia vnus cruciat alium. Sic de igne in quo quanto magis ponitur de lignis. tanto magis augmentatur flamma. et vnum lignum incendit aliud. Ideo diues ille orauit non ex charitate sed timore. ne sibi pena augmentaretur in aduentu fratrum qui fuerunt socii sui in peccatis. Non ergo habent spem nec charitatem damnati. sed habent fidem. Est enim fides in demonibus coacta. non laudabilis nec est donum gratie. Dicit enim sanctus Thomas. *Tho. ii. q. v. ar. iij. in solutioe ad tertium.* Hoc ipsum demonibus displicet quod signa fidei sunt tamen euidentia ut per ea credere compellantur. Et id in nullo minuit eorum malicia per hoc quod credunt. Item dicit sanctus Thomas. *Tho. ii. q. xvij. arti. iij. in solutioe ad secundum. quod magis potest esse informis fides in damnatis quam spes. quia aug. dicit in enchiridion. Fides est malarum rerum et bonarum et preteritarum et presentium et futurarum et suarum et alienarum. Sed spes non est nisi rerum bonarum futurarum ad se pertinentium. Et ideo magis potest esse fides informis in damnatis quam spes. quia bona diuina non sunt eis futura possibilis. sed sunt eis absentia. Non est ergo spes in damnatis sed suo modo vel aliquo modo ut patuit fides informis. quia ut dicit sanctus Thomas magis quod veliat aut nolint habent credere ex euidentia facti quando sentiunt penas et tormenta. et vident gloriam beatorum. tunc credunt fidem christianam esse veram. Et quod habent fidem autoris. Tu credis quoniam vnus est deus. et bene facis. et demones credunt et tremiscunt. *Jaco. ij.* **N**ota*

Domínica in Quinquagesima

cum dicif et contremiscunt. qm demones et anime damnate timent diem iudicij. Ratio. naz sicut miles captus in lata captone si sciret tali die se inclusurum in angusta captone multum timeret illud diem. Sic em demones faciunt et anime damnate. qz mo habent latam captoz. sed in die iudicij recludent in corpibus ignitis et fetidis. Ido ista ratio contremiscunt. et tu luxuriose. superbe. et auare q habes fidem et non tremiscis de iudicio. Et ideo de inferno pot dici. Nunc manet fides sola. **S**ecundus est locus purgandoz vbi hnt spem singularit. qz licet habebant fide et caritatem. tn singulariter hnt spem. s. felicitat certissimam. habent em spem impmutabile sciens q anima non pot peccare. qz anima sepata a corpore se firmat in gratia vl culpa iuxta statum in q egredif a corpore. Si in culpa egredif tuc est impmutabil. ideo sp durat pena. **D**eclarat p similitudinem de malo filio qui qn vberat murmurat erigendo se. Sic et damnati qn sentiunt flagella statim se erigunt ad deum. Sed illi de purgatorio decesserunt in gratia. id non possunt illaz amittere. eo qz non possunt peccare. Et licet flagellantur vt boni filij suscipiunt patient. ita q non possunt pdere gratiam. **A**utoritas. Si ceciderit lignum ad austrum aut ad aquilonem in quocunq loco ceciderit ibi erit. **E**ccl. xj. Et in persona cuiuslibet illoruz de purgatorio dicit dauid. In pace in idipm dormiam. s. p mortem. et resuscitaz scz corpus in sepulchro. **Q**uoniam tu dne singularit i spe constituisti me. ps. iij. Anima em existens in purgatorio constituta est in spe triplici rone. s. habendi glam paradisi. exiendi de purgatorio. et de adiutorio amicoruz. q sibi pderunt suffragia. de purgatorio g potest dici thema sic. **N**uc. s. i purgatorio. qz post diem iudicij non erit purgatoriu manet singulariter hec. s. spes. **T**ertius locus est beatoruz. s. paradisi. vbi non est fides. vt dicit sanctus **T**ho. s. ij. q. lxvij. ar. iij. et. v. et. ij. q. xvij. ar. ij. similit nec in beatis est spes. vt dicit eo. arti. sed pfecta charitas solum et excellenter **F**ides autez hz defectuz essentialit sibi annexum in qntum est de non visis. sed in celo vident omnia clare. Sicut nuc videmus p speculum in enigmate. tunc aut facie ad faciem. s. ad **C**hor. xij. **N**ota videmus nuc. ecce fides. tunc autez facie ad faciem. **S**pes etiam hz defectum essentialit annexum. in qntum est de non habitis In celo autem oia desiderata habent. **N**u dicit dauid **S**atiabor cum apparuerit gla tua. ps. xvj. **I**deo in paradiso fidei succedit scia et clara visio. spei aute possessio sive comprehensio. charitas aut nullum habet defectum essentialit annexum. **I**deo em in patria non euacuabit. vt dicit sanctus **T**ho. s. ij. q. lxvij. ar. vij. et. iij. di. xxxj. q. ij. ar. ij. vnde dicif. s. ad **C**hor. xij. **C**haritas nunq excidet. et p mortem bonoruz. sed pficiet iuxta illud qd

possunt dicere electi siue beati. deus in nob manet et charitas eius in nob pfecta est. j. **J**oh. iij. **N**ota cum dicif deus in nobis manet. s. p clara visionem et possessionem. **I**deo possum? sic intelligere thema. **N**unc manet fides in inferno solu spes in purgatorio singulariter. charitas in paradiso pfecte.

Sermo tertius.

Ecce ascendimus hierosolyma. **L**u. xvij. **N**oster s. mo erit de ascensu ad paradisu. **M**ateria erit utilis et bona. sed ante omnia salutem xpo maria. **C**ogitanti mihi tempus anni s. m. q viuit p sone mundane magnam inuenio d. rami inter tempus carnale quod finit hodie et qdragesime qd incipit cras. qz differunt sicut ascensus et descensus volandi in altum et cadendi deozum. **T**pe em carnali plures p malam vitam descendunt. et non puertunt de peccatis nec pntent nec humiliantur. sed faciunt supbias. vanitates. et non curant de opibus misericordie. sed de auaricia. usura et de furtis. non curant de castitate. sed bn de luxuria. nec curant de abstinentia. sed comedunt et bibunt gulose. **I**do est tempus descendendi de peccato in peccatu. et p psequens ad infernu. **I**do d. Tenent tympanu et cythara et gaudet ad sonitum organi. ducunt in bonis dies suos. et in puncto ad inferna descendunt. **J**oh. xxj. **N**ota cum dicif. Tenent. s. in tempe carnali tympanu et cythara. **E**t ponit quatuor peccata in qbus includuntur omnia peccata. **T**impanu s. g. peccatu carnalitatit et luxurie. **N**am pmo tympanum est figure rotunde. non em est longu. talis est conditio psonae luxuriose. rotunda est qz semp vadit circutu qrendo psonam quam diligit. **I**do dauid in ps. xj. In circutu impij ambulat. **I**tez tympanu est depictum. sic etiam est psona luxuriosa tota est ornata ad lasciuia. **I**tez tympanum habet quasdam paruas nolas. que faciunt sonum. sic est de psona luxuriosa. nam facit sonum loquendo blande. **I**tem tympanu quando tangit in pelle tangit. sic etiam psonae luxuriose se mutuo tangere nitunt. et in damnationez animarum suaruz. **E**cce pimum peccatu quod tangitur in auctoritate. **S**ecundo dicif q tenet cytharam. hic tangit peccatu auaricie. **N**ota hic conditiones cythare. **N**am pmo ipa est deligno sicco. **E**cce conditio auaricie. quia nullam dulcedinem vel succu habet miscdie ad paupes. **S**ecunda conditio. quia est vacua. et sic est auarus. **N**am vacuus est meritis et virtutibus. licz sit plenus diuitijs. **A**poca. iij. **D**icis qz diues sum. et nescis quia miser es. **T**ertio quia cythara hz quatuor paria cordaruz qbus sonum facit. sic sunt quatuor paria specieruz peccati auaricie. **P**rimum par est rapina dominoruz et symonia clericoruz

que simul faciunt sonum acutum. quia iam audiuntur per totum mundum. Secundum par est usura mercatorum et calumnia aduocatorum. Jam mercatores nihil sciunt facere sine usura. Primo emendo minus propter solutionis preuentum. Secundo uide do plus propter solutionis dilatum. Item mutuum: do cetum florenos recipiendo pro illo mutuo quibus vel decem florenos est usura. De quo sanctus Thome pulcherrime determinat scilicet scilicet in materia de usura. Tertium par est fraus vel fictum fuitium opariorum. Quartum est furtum occultum latronum et detentio laborantium que sibi retinent decimas etc. Item legata testamentorum. Multi tangunt istam cordam. Ecce secundum peccatum. Tertio dicitur quod gaudent ad sonitum organi. Ecce hic peccatum superbie. Organum enim duabus follibus sonatur. Sic etiam superbus duabus follibus inflat. vna de excellentia temporalis propter potentiam vel scientiam. genus vel diuitias scilicet est de excellentia spirituali. et ista est deuotio humilitas etc. Et in puncto ad inferna descendunt et hoc pondere peccatorum. Ecce quomodo tempus carnale est tempus descendendi. Sed hoc tempus que dragelime est tempus ascendendi. quia in hoc tempore bonus christianus dimittit vanitates. humiliatur. restituet. confitetur. facit penitentiam. ieiunat etc. Et incipit hoc tempus cras. Ideo de isto sancto tempore proposui thema. Ecce ascendimus hierosolimam. id est vitam eternam. Iste ascensus est tam mirabilis et utis quod deus non declarauit ipsum similitudinem sed paulatim fuit manifestatus hominibus etc. Et primo in lege nature fuit figurate designatus. Secundo in lege scripture fuit generaliter numeratus. Tertio in lege gratie et uitaliter nominatus. Dico primo quod in lege nature fuit figurate designatus. et hoc usque ad moysen. in qua gentes non habebant libros nec doctores seu magistros. sed solo intellectu naturali gubernabant se. et in tempore illo iste ascensus et uirtutum singulariter fuit presignatus. ut patet Genesim xxviii. ubi legitur quod Jacob post solis occubitum uidit diuinam reuelationem. tandem uidit unam magnam scalam tenentem caput unum in terra aliud in celo. et uidit angelos ascendentes et descendentes. et uidit dominum tenentem caput scale. Et dicit textus. Uidit iacob scalam stantem super terram. et cacumen eius tangens celum. angelos quoque dei ascendentes et descendentes per eam. et dominum innixum scale. Genesim xxviii De ista uisione sunt quatuor puncta declaranda. Primum est que est ista scala. Secundum quod stat super terram. Tertium quod sunt angeli ascendentes et descendentes. Quartum de domino innixum scale. De primo. ista scala est bona uita. scilicet cauere a peccatis et facere opera meritoria. Quilibet enim tenens bonam uitam stat in scala uirtutum. et eadem die que incipit bonam uitam incipit ascendere. Per hanc enim scalam oportet nos ascendere ad celum. et nul-

lus credat se ascendere ex genere. scilicet diuitiis et potestate vel dignitate. sed solum ex bona uita. **U**n dauid quasi uisit a suis doctoribus. Et quis ascendet in monte domini. in psal. xlii. Et nullus doctor sciuit respondere. sed spiritus sanctus respondit ei diuine Innocens manibus et mundo corde quoniam non accepit in uano animam suam nec iurauit in dolo proximo suo. hic accipiet benedictionem a domino etc. Totum hoc est de bona uita. nec alia scala est ascendendi in celum. Secundo dicitur quod tenebat pedem in terra. et cacumen eius tangebatur celum. Scala bone uite habet duas bonas dispositiones. Una autem aduentum christi. tunc tenebat pedem in inferno. et cacumen eius tenebat in terra. quia tunc omnes quantumcumque fuissent sancti et bone uite omnes descendebant in infernum. capiendo nomen inferni non stricte sed generaliter. **A**uozitas. Quis est homo qui uiuet et non uidebit mortem eruet animam suam de manu inferi. quod dicitur nullus. ps. lxxviii. Sed uenit christus et passus est pro saluatione credentium et obediendum et resurgens et in celum ascendens. erexit scalam tenens pedem in terra. et cacumen tangit celum. pro ut de beato Dominico legitur quod in hora mortis sue uidebatur in celum ascendere per scalam. pro plenius in eius legenda habetur. **I**dem modo est hora ascendendi si uultis in celum ascendere. id est cum maiori leticia et seruire deberemus modo uiuere deo quam antiquitus patriarche et prophete. quia non oportet nos descendere in infernum. sed ascendere in celum. **I**deo christus Qui facit uoluntatem patris mei qui in celis est ipse intrabit in regnum celorum. **M**atth. vii. **V**oluntas dei est tenere bonam uitam. **T**ertio dicitur quod angeli ascendebant et descendebant per eam. **H**oc figurabat quod per istam scalam bone uite ascendunt feruentes. et descendunt tepescetes qui modo dimittunt unum aliud cras. et de paulatim perdunt deuotionem. **I**deo semper debemus ascendere et bonam uitam augmentare. **H**oc non debet intelligi per operum multiplicationem. sed per augmentum feruoris et peruenationem. et isto modo ascendit. **V**erbi gratia. Qui uult bonam uitam tenere secundum suam qualitatem et complexionem debet incipere certas orationes et ieiunia. et ista continuare cum seruire spiritus. **C**ogitate si homo sit hodie magis deuotus quam heri vel ante heri. quia si sic si nunc est quod ascendit. si non. signum est quod descendit. **D**e isto ascensu et descensu ecce propheta dauid. **A**scendunt usque ad celos et descendunt usque ad abyssos anima eorum in malis tabescebat. in ps. cvj. **Q**uerit hic sanctus Bern. di. **J**acob uidit angelos ascendentes et descendentes. et non uidit angelos stantes. quia in bona uita nullus potest in eodem loco stare. nam oportet ascendere uel descendere. et nullus potest dicere. ego fui ui deo. l. anis. id est sufficit. deus dabit mihi paradysum. tales statim descendunt. **I**deo Bern. respondendo ad questionem dicit. **I**n uia dei non progredi. retrogredi est.

¶ Dominica in Quinquagesima

Quarto dicit q̄ vidit dominū innoxium in capi-
te scale. nam ascendentes cum magnis laborib⁹
ascendunt doloris tempestatū temptatiōnū rē.
ne ḡ deficiant in via stat dñs in capite scale vo-
cans ⁊ suscipiens nos suos fideles dicēdo. **Ve-**
nite ad me omēs q̄ laboratis ⁊ onerati estis ⁊ ego
reficiā vos. **Mat. ix.** Ecce quō iste ascēsus fuit
in lege nature figuratī designatus. **Dico sc̄do**
q̄ iste ascēsus fuit in lege scripture generaliter
numeratus. ⁊ lex scripture d̄r. eo q̄ deus dedit
legem in libro scriptam. q̄ intellectus naturalis
non sufficiebat. **Ideo deus dedit legem in scriptis**
mille ⁊ quingentis annis. s. a moysē vsq̄ ad xpm.
tunc em̄ iste ascēsus fuit gradualit̄ numeratus.
Licet em̄ Jacob p̄videret ascēsum bone vite i
celum p̄ figuram scale. tñ nihil dicit̄ de gradib⁹
huius scale. sed scriptura in lege scripture Da-
uid p̄ sp̄m̄ dei p̄vidit numerū graduum. s. xv.
Unde legif. i. Paral. xvij. q̄ revelavit sibi de⁹
q̄ non ip̄e sed filius suus salomō edificaret sibi
domum siue templum. ⁊ revelavit sibi totaz dis-
positiōnem templi. p̄pter quod David vocavit
tunc filium suum salomonem q̄ erat novē vt̄ de-
cem annozū dicendo sibi. Ecce fili mi ego p̄po-
sueram edificare templum dei. sed deus noluit.
q̄ effudi sanguinem. sed dixit mihi q̄ tu edifica-
bis sibi domū. Ideo edificabis eam in tali loco
sc̄z in monte syon tali modo. ⁊ facies. xv. ḡdus.
Nam templum figurabat gl̄am paradisi. iuxta il-
lud. In templo eius omnes dicēt gl̄am. Quide-
cim xv gradus figurabāt. xv. gradus scale bo-
ne vite q̄bus in celum ascendimus. p̄pter quod
David composuit. xv. psal. qui dicunt̄ canticuz
qundecim graduum. q̄ in quolibet gradu canta-
batur vnus psalmus a leuitis ascendendo i ma-
gnis festis ⁊ solennitatibus dum portaretur ho-
stia in templo. In p̄mo gradu cantabāt psalmū
Ad dominū cū tribularer. ⁊ etiā a leuitis incho-
antibus. ⁊ sic de alijs. Nam figura fuit scale bo-
ne vite in qua sunt qundecim gradus. ⁊ in quoli-
bet angeli laudant deum. Ideo Esa. Venite af-
cendamus ad montem domi. ⁊ ad montē dei ia-
cob. ⁊ docebit nos vias suas. Esa. ij. Dico ter-
cio q̄ in lege gratie hic ascēsus fuit virtualiter
nominatus Tempus legis gratie est tempus p̄-
sens. in quo deus sua gratia voluit descendere
vt̄ nos ascendamus. Quis em̄ David in lege scri-
pture p̄videret numerū graduum in ascēsu per
bonam vitam ad celum. tamē nō exp̄sse eos no-
minavit. Sed ecce apostolus Paulus q̄ celum
ascenderat eos exp̄sse nominavit p̄ vt̄utes cha-
ritati annexas dicens in epla domice currentis
Charitas patiens est benigna est rē. Scala est
charitas que idem est q̄ bona vita. ⁊ enumerat
qundecim vt̄utes charitati annexas. tanq̄ quin-
decim gradus bone vite. Et primo dicit. Chari-
tas patiens est. Ecce q̄ patientia est. p̄mus gra-

duis scale charitatis seu bone vite. **Rō q̄ statiz**
mundus bellat contra illum q̄ incipit bonam vi-
tam. sic cū deberet cōmendari ⁊ laudari deride-
tur dicendo. **Singularis est ipocrita rē. ad pla-**
ctum. Nota hic de quolibet statu fm̄ q̄ expe-
diet. Ideo necessaria est patientia exemplo xpi
cui a malis dicebāt. **samaritanus es ⁊ demoniū**
habes. ⁊ patiens sustinuit. Benedictus est qui
hanc vt̄utem habet. ⁊ non turbat̄ de similibus
vt̄bis. Et talis potest tunc cantare p̄mū psalmū
dicendo. Ad dominū cum tribularer clamaui.
⁊ exaudiuit me. Dñe libera animam meam a la-
bis iniquis. ⁊ a lingua dolosa rē. Secūdo cha-
ritas benigna est. ⁊ nota hic differentiaz in̄ pa-
tientiam ⁊ benignitatem. ⁊ multi sunt patietes
qui non sunt benigni. verbi gratia. Qui nō vult
vindictam de inimicis rē. patiens est. s̄ nisi faci-
at bonum inimicis orando p̄ eis nō est benign⁹
Multi remittunt iniurias dicēdo. non nocerez
inimico meo. Nōdo habetis patientiā. S̄ ni-
si loquamini cum eo salutando ip̄m. loquendo
cum eo. non estis benignus. Ideo oportet ascē-
dere secūdu gradum. Et ita faciebant sancti q̄
non solum erant patientes. sed ⁊ benigni. Ideo
quibet eis similis potest dicere secūdu psalmū.
⁊ cantare dicendo. Leuavi oculos meos in mō-
tes. id est in sanctos. vnde veniet auxiliū michi
Tertio charitas non emulat. id est non est inui-
diosa. hoc est maius. Multi sunt patientes et
benigni. sed quando audiūt alium laudari inui-
dent ⁊ tristantur. ⁊ p̄pter hoc dicit. Caritas nō
emulatur. Est aliquis inuidens. quia nō est iu-
ratus balius seu vicarius vt̄ talis rē. Caute
als cadetis de scala charitatis ⁊ bone vite. Itē
inuidus aliquis quādo est de bonis sp̄ualibus
h̄ est maior inuidia. vt̄ quia alter est sapientior
doctior. deuotior. sanctior. de quo non est inui-
dendum. Et tunc in isto casu poterit cātare t̄tū
psalmū. s. Letar⁹ sum in his que dicta sunt mihi
rē. Quarto charitas non agit perperam. i. per-
uerse. aduerbiū perpera. vult dicere q̄ in omni
bus dictis ⁊ factis homo habeat intentiōez ad
deum. non ad laudes familiaritates vel ad bo-
na temporalia. Et talis poterit cantare quartū
psalmum dicendo. Ad te leuavi oculos meos.
id est intentiones rectas. qui habitas in celis.
Quinto charitas non inflat. s. p̄ p̄sumptōz vel
supbiam vel iactantiam. ⁊ licet faciāt multa bo-
na ex hoc non inflant supbia. sed dicūt. plura fe-
cit deus p̄ me. q̄ habere supbiam ⁊ p̄sumptōz
dē bonis operibus stulticia est. ac si asin⁹ one-
rat⁹ de auro supbiret. cuz tñ sit magis timēduz
⁊ suspirandum. Nam sicut asinus oneratus au-
ro magis suspirat q̄ ille q̄ est oneratus stercore
Ita de illi qui portant onus p̄ciosozū operū bo-
nozū. nō p̄sumere sed timere debent ⁊ sup̄are
quia nisi deus iuaret non possētis poctare Et

tales pnt cātare qntū p̄. Nisi qz dñs erat i nob̄ dicat nunc isrl nisi qz dñs erat in nob̄ rē. Sexto charitas non est ambitiosa. s. temporalū honorum. dignitatum. plationum rē. Sunt multi q̄ faciunt multa bona opa cogitando. hoc scietur a rege. p̄pterea ero p̄motus rē. p̄pter hoc dicit Charitas non est ambitiosa. Nullus debet sibi p̄curare officium regimen plationem v̄ curā aī marum. imo deberet appellare dicendo. Omis nescio quem compotum dem de domo mea rē. Nam omnes dignitates huius mūdi sunt nisi ventus. Ideo nou debetis cōfidere in dignitatibus sed solum in deo. Et tunc poteritis cantare sextum psalmum. Qui confidunt iu domino sicut mons syon rē. Septimo charitas nō querit que sua sunt. Glo. sed cōmunia fm glo. beati Augustini di. Charitas de qua scriptuz est q̄ sic intelligit nō querit que sua sunt. qz nō ppria cōmunibus. sed communia pprijs aīponit. verbi gratia. sicut in naui vbi sunt camere de quibus est magis curandum de cameris v̄ de nauī: claruz est q̄ de nauī de qua si amoueret vna tabula omnes sunt submersi. z non si amoueret tres vel quatuor camere. Sic est. nam villa vel ciuitas est sicut vna nauis trium p̄ditionuz hoim. s. religiosozū. clericozū vbi sūt merces z laicoz. Itēz domus tua vel illi⁹ sunt vt camere. Ideo magis curandum est de cōmunitate. scilicet corrigendo peccata notoria. que destruuunt cōmunitatem. Secus de secretis que solum destruuunt cameras. id est domum in q̄ sunt. Sed peccata notoria. vt diuinorū. blasphematorum z iuratorū luforum. meretricum secretarum destruuunt nauim charitatis. Ideo Aug⁹. Quanto amplius rem cōmunem q̄ ppriam curaueritis. tanto amplius pficere noueritis. vt paruit de nauī. z tunc poteritis cantare septimū psalmum. In conuertendo dominus captiuitatē syon rē. Octauo charitas non irritat. Sunt aliq̄ qui statim indignantur z ad iram puocantur. non est ibi caritas. sed illi qui dulciter recipiūt. dicendo. deus parcat vobis. intantuz q̄ ex illa dulcedine aliq̄ corrigunt. z illam correctōz non sibi sed deo attribuūt. z tunc talis potest cantare octauū psalmum qui incipit. Nisi domi⁹ edificauerit domum. Nono charitas non cogitat malum. Multi sunt qui timore diffamatōis seu verecundie non faciūt malum. sed in corde hnt multas malas cogitationes. sed timore domini expelli debent. z si hoc faciūt possunt tunc cātare nonum psalmum. Beati omnes qui timēt dominum rē. Decimo charitas non gaudet super iniquitate. Nam multi sunt qui non facerēt malum nec peccatum. sed quādo audiūt malum v̄ peccatum de aliquo gaudent z rident. Nbi grā Persona deuota nō vellet ebriari. sed qñ videt bñū ridet. p̄pter h̄ dicit. Charitas nō gaudet

sup iniquitate sed compatif. qz perdidit illd qd̄ melius est. s. intellectum. Itēz de alijs irrisionibus. Item sunt multi qui nolunt iurare. sed rident de iuratore. Et isti possunt cātare decimū psalmum. Sepe expugnauerunt me a iuuetute mea rē. Undecimo charitas congauget veritati. Quidam etiam mentiunt q̄ etiam quādo dicunt veritatem non credif eis. tales nō habent charitatem. qz charitas congauget veritati. Iō psone charitatiue z bone vite citius ponerent sterus in ore suo q̄ mendaciū dicerent. nec pro excusatōne aliozū nec sua q̄tumcūq̄ impugnetur. Et qlibet talis potest cantare psalmum vndecimū. De profundis rē. Duodecimo charitas omnia suffert. Ecce patientia in aduersis. scz in infirmitatibus. paup̄tatibus. dolorib⁹ rē. Quia sicut frus humiliter portat onus tale. et hoc p̄pter salarium z lucrum. fictales humilif portant onus aduersitatis. Et quilibet talis potest cantare duodecimū psalmum. Domine non est exaltatum cor meum rē. Tredecimo caritas omnia credit. Nota omnia. s. determinate p̄ ecclesiam. p̄ xp̄um z p̄ apostolos predicata credit. Sed aliqui volunt disputare z examinare dicēdo. Videamus quomō est iesus xp̄s in hostia. magna stulticia est. Nam iam fuit examinatus z purificatus. Ideo debemus z tenemur cum mansuetudine illa suscipere. z poterimus tūc cantare cum dauid tredecimū psalmum. Memerito domine dauid. z omnis mansuetudinis eius. Decimoquarto charitas omnia sperat. s. a deo p̄missa. z finaliter saluatōnez non solū suam sed omniū tam iustozū q̄ etiam iniustozū. quia de⁹ poterit eos p̄uertē. z tales pnt tunc cantare decimū quartum psalmū. Ecce q̄ bonū z q̄ iocundum rē. Decimoquinto charitas omnia sustinet. Ecce sufferentia. Nam multi sunt qui sustinent verba iniuriosa. sed nō sustinent infirmitates. Alij sustinent infirmitates. sed nō paup̄tates vel malum tempus. sed charitas omnia sustinet. Nota similitudinem de illo qui tempe in indulgentiarum vadit romam. qui quādo est iux̄ portam non intrat romam. sed redit. talis nō lucratur indulgentias. Idem si aliquis fuit deo sed anteq̄ venit ad portā mortis si redit de bona vita ad peccata damnatus est. Ideo dic̄. caritas omnia sustinet. Et quando talis intrat paradisum angeli incipiunt cātare. Ecce nunc benedicite dominū. omnes fui domini. Ideo nō debemus respicere retro. sed ascendamus quotidie pseuerando. Si nō sit aliquis vestrum qui non sit in scala bone vite intret modo. quia nūc incipit tempus. s. quadragesime. Ecce nunc tempus acceptabile. ecce nunc dies salutis rē.